КОМИТЕТ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ПО ОХРАНЕ ОБЪЕКТОВ
КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДӘНИ
МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫН
САКЛАУ КОМИТЕТЫ

ПРИКАЗ **БОЕРЫК**

26.11.2024 Казан шәһәре № 580-П

Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Лаеш шәһәре, Ленин урамы 19 нчы йорт адресы буенча эзләп табылган «Янгын часте бинасы. 19 гасыр ахыры - 20 гасыр башы», мәдәни мирас объектын, Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Лаеш шәһәре, Ленин урамы 22 нче йорт адресы буенча урнашкан «Янгын каланчасы һәм янгын обозы бинасы», 1876 ел, XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кертү, мәдәни мирас объектының сак предметын билгеләү, чикләрен раслау турында

2002 нче елның 25 нче июнендә гамәлгә кергән 73-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләр) турында»гы Федераль законы, 2005 нче елның 1 нче апрелендә гамәлгә кергән 60-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында»гы Татарстан Республикасы Законы, дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының 2024 елның 24 нче октябренә караган уңай бәяләмәсенә нигезләнеп боерам:

1. Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Лаеш шәһәре, Ленин урамы 19 нчы йорт адресы буенча эзләп табылган «Янгын часте бинасы. 19 гасыр ахыры - 20 гасыр башы», мәдәни мирас объектын, Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Лаеш шәһәре, Ленин урамы 22 нче йорт адресы буенча урнашкан «Янгын каланчасы һәм янгын обозы бинасы», 1876 ел, XIX гасыр ахыры (объект төе - һәйкәл) төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты сыйфатында,

Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кертергә.

2. Әлеге боерыкка караган 1 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Лаеш шәһәре, Ленин урамы 22 нче йорт адресы буенча урнашкан «Янгын каланчасы һәм янгын обозы бинасы», 1876 ел, XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясенең чикләрен расларга.

3. Әлеге боерыкка караган 2 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Лаеш шәһәре, Ленин урамы 22 нче йорт адресы буенча урнашкан «Янгын каланчасы һәм янгын обозы бинасы», 1876 ел, XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметын расларга.

4. Мәдәни мирас объектларын һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеген исәпкә алу бүлегенә, күрсәтелгән мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләрне, күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына һәм Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертүне тәэмин итәргә.

5. Боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Рәис И.Н. Гущин

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2024 елның
26 нчы ноябрендәге 580-П
номерлы боерыгына
караган 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Лаеш шәһәре, Ленин урамы 22 нче йорт адресы буенча урнашкан «Янгын каланчасы һәм янгын обозы бинасы», 1876 ел, XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты **территориясенең чикләре**

Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Лаеш шәһәре, Ленин урамы 22 нче йорт адресы буенча урнашкан «Янгын каланчасы һәм янгын обозы бинасы», 1876 ел, XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең картасы (схемасы)

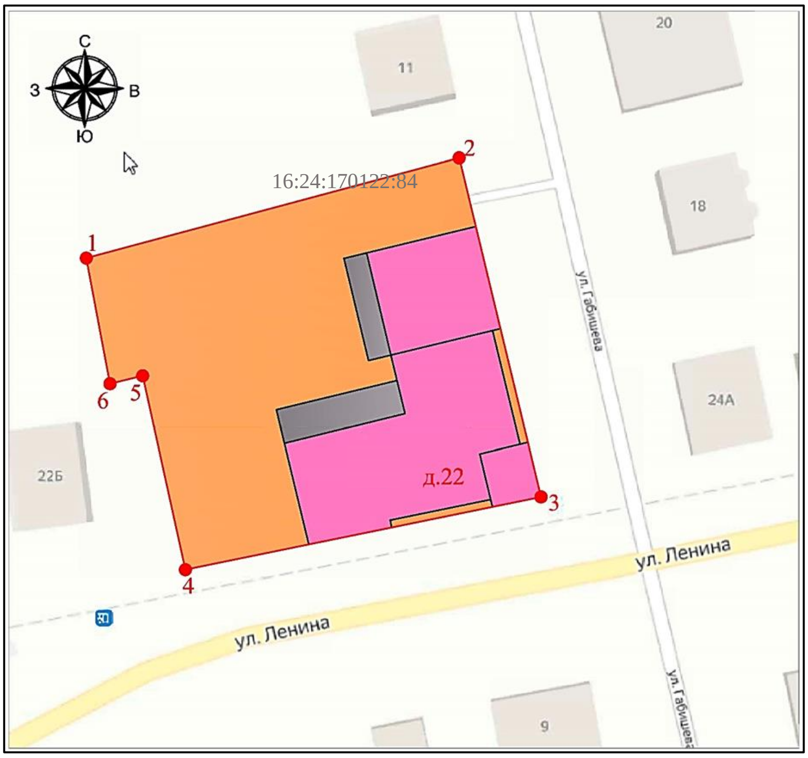

Масштабы 1: 500

Шартлы билгеләр:

1	- мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең характерлы ноктасы
	- мәдәни мирас объекты чикләре
	- мәдәни мирас объекты
	- мәдәни мирас объекты территориясе
16:24:170122:84	- җир кишәрлегенең кадастр номеры

Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Лаеш шәһәре, Ленин урамы 22 нче йорт адресы буенча урнашкан «Янгын каланчасы һәм янгын обозы бинасы», 1876 ел, XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең текст тасвирламасы

Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Лаеш шәһәре, Ленин урамы 22 нче йорт адресы буенча урнашкан «Янгын каланчасы һәм янгын обозы бинасы», 1876 ел, XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләре түбәндәге урыннардан уза:

Чикнең узу урыны		Чикнең узу урынының тасвирламасы
ноктадан	ноктага кадәр	
1	2	1 нче ноктадан 47.89 метр ераклыкка, 16:24:170122:84 кадастр номерлы җир кишәрлеге чиге буйлап, 2 нче ноктага кадәр;
2	3	2 нче ноктадан 43.23 метр ераклыкка, кадастр номеры 16:24:170122:84 булган җир кишәрлеге чиге буйлап, 3 нче ноктага кадәр;
3	4	3 нче ноктадан 45.02 метр ераклыкка, кадастр номеры 16:24:170122:84 булган җир кишәрлеге чиге буйлап, 4 нче ноктага кадәр;
4	5	4 нче ноктадан 24.60 метр ераклыкка, кадастр номеры 16:24:170122:84 булган җир кишәрлеге чиге буйлап, 5 нче ноктага кадәр;
5	6	5 нче ноктадан 4.17 метр ераклыкка, кадастр номеры 16:24:170122:84 булган җир кишәрлеге чиге буйлап, 6 нчы ноктага кадәр;
6	1	6 нчы ноктадан 15.81 метр ераклыкка, кадастр номеры 16:24:170122:84 булган җир кишәрлеге чиге буйлап, 1 нче ноктага кадәр.

Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Лаеш шәһәре, Ленин урамы 22 нче йорт адресы буенча урнашкан «Янгын каланчасы һәм янгын обозы бинасы», 1876 ел, XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең характерлы нокталар таблицасы

№	Җирле координаталар системасында характерлы нокталарның координаталары (ҖКС-16)	
	X	Y
1	432332.00	1332349.00
2	432344.43	1332395.25
3	432302.41	1332405.40
4	432293.38	1332361.29
5	432317.40	1332355.99
6	432316.42	1332351.93
1	432332.00	1332349.00

Татарстан Республикасы Мәдәни мирас объектларын саклау комитетының 2024 елның 26 нчы ноябрендәге 580-П номерлы боерыгына караган 2 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Лаеш шәһәре, Ленин урамы 22 нче йорт адресы буенча урнашкан «Янгын каланчасы һәм янгын обозы бинасы», 1876 ел, XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының **сак предметы***

1. Шәһәр төзелеше характеристикалары: һәйкәлнең урнашу урыны:
Ленин һәм Габишев урамнарының тарихи кызыл сызыклары киселешендә.
2. Әйләнә-тирә табигать структурасында композицион әһәмияте (роле) һәм мәдәни ландшафт: локаль архитектура һәм шәһәр төзелеше доминанты.
3. Һәйкәлнең габаритлары, силуэты: тарихи кирпеч диварлар чикләрендә.
4. Архитектура һәм конструктив характеристикалар: һәйкәлнең күләм-киңлек композициясе: 3 катлы янгын каланчасы (ике кирпеч ярус, өске ярус тактадан ясалган күзәтү будкасы) почмак акценты белән иңкү түбә астындагы «Г» образлы бер катлы кирпеч бина, хезмәткәрләр (янгын сүндерүчеләр) өчен биналарның ризалитлары һәм көнбатышка таба сузылган салкын бүлмәләр һәм кәрниз буенча бердәм билге белән берләштерелгән ат абзарлары.
5. Түбә: түбә конфигурациясе (иелмәле); тимераяк буенча Биеклек билгеләре; конструкцияләр материалы (стропилалар һәм агач бизәкләр); түбә капламы характеры (фальцевый тоташтырулы шома металл каплама); мич торбалары югалган.
6. Фасадларның композициясе һәм архитектур-сәнгати бизәлеше, шул исәптән яктылык һәм ялган тәрәзә һәм ишек уемнарының, киң капкаларның, цоколь кисеменең, ризалитларның, квадрлы рустның, Җилпәзәле йозаклы йөзлекләрнең, турыпочмаклы киңлекләрнең, шәһәрчек поясның, сандрикларның һәм тәрәзә төбендәге киштәләрнең урнашуын, формасын һәм үлчәмен, күп ватыклы кат ара янгын каланчасының 1 нче ярусы пояслары һәм түбә кәрнизе, уртада ярымтүгәрәк вставкалы тумбаларда парапет стеналы Аттика һәм тимпандагы люкарн тәрәзәсе, крепостной архитектурасына хас булган янгын каланчасының 2 нче ярусы төп өслегенә карата калынаю, ярусның кырыйлары киселгән, күзәтү мәйданчыгының металл киртәсе.
7. Фасад өслегенең бизәлеше: җөйләр чигелгән йөз кирпеч өеме, квадрлы руст; колористик чишелеш: балчык кирпечнең табигый төсе.
8. Сүтелгән капка уемнарын тутыру: балта остасы (тактадан), янәшәдәге элементлар (металл элмәкләр һәм терәкләр (йодрыклар)); тәрәзә уемнарын тутыру: күп өлешле, балта остасы.
9. Һәйкәлнең конструктив схемасы: ком-известь эремәсендә Таштан Һәм лекал балчык кирпечтән тотып торучы кирпеч диварлы каркассыз; буй һәм аркылы тотып торучы диварларның урнашуы һәм әзерләү материалының тибы(кирпечтән салу); түшәмәләр: яссы; перемычкалар тибы: клинчатый.
10. Янгын каланчасы баскычы: материал (агач).
11. Кирпечле рус мичләре: урын һәм материал.

* Сак предметы комплекслы фәнни тикшеренүләр һәм реставрация эшләре үткәрү барышында үзгәртелергә мөмкин.

Татарстан Республикасы, Лаеш муниципаль районы, Лаеш шәһәре, Ленин урамы 22 нче йорт адресы буенча урнашкан «Янгын каланчасы һәм янгын обозы бинасы», 1876 ел, XIX гасыр ахыры төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметы таблицасы

№	**Сак предметы**	**Төп элементларны фотофиксацияләү/график материаллар**
1.	Шәһәр төзелеше характеристикалары: һәйкәлнең урнашу урыны: Ленин һәм Габишев урамнарының тарихи кызыл сызыклары киселешендә.	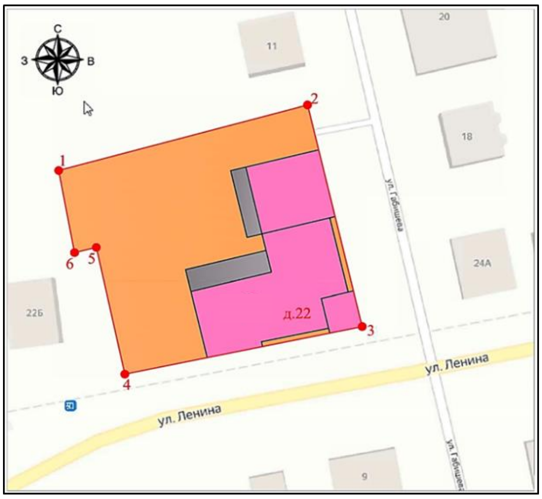 Шартлы билгеләр: - Объект урнашкан урын - ишегалды фасадлары (соңгы катламнар) 1 нче рәсем. Объектның урнашуы
2.	Әйләнә-тирә табигать структурасында композицион әһәмияте (роле) һәм мәдәни ландшафт: локаль архитектура һәм шәһәр төзелеше доминанты.	2 нче рәсем. Тикшеренү объекты. Гомуми күренеш, күләм-киңлек композициясе

3.	Һәйкәлнең габаритлары, силуэты: тарихи кирпеч диварлар чикләрендә.	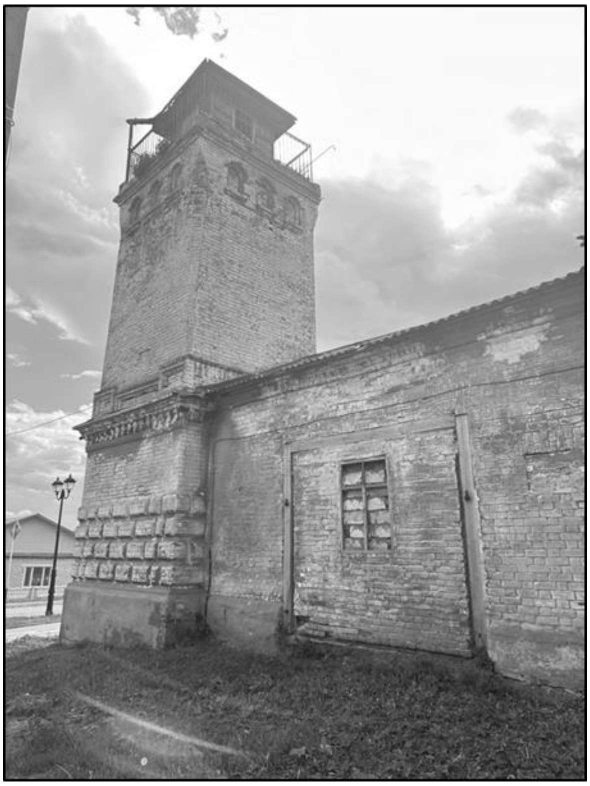 3 нче рәсем. Тикшеренү объекты. Габишев урамы ягыннан фасады. Кирпеч янгын каланчасы, күләм-киңлек композициясе
4.	Архитектура һәм конструктив характеристикалар: һәйкәлнең күләм-киңлек композициясе: 3 катлы янгын каланчасы (ике кирпеч ярус, өске ярус тактадан ясалган күзәтү будкасы) почмак акценты белән иңкү түбә астындагы «Г» образлы бер катлы кирпеч бина, хезмәткәрләр (янгын сүндерүчеләр) өчен биналарның ризалитлары һәм көнбатышка таба сузылган салкын бүлмәләр һәм кәрниз буенча бердәм билге белән берләштерелгән ат абзарлары.	 4 нче рәсем. Тикшеренү объекты. Гомуми күренеш, күләм-киңлек композициясе 5 нче рәсем. Тикшеренү объекты. Ленин урамы ягыннан төп фасад

5.	Түбә: түбә конфигурациясе (иелмәле); тимераяк буенча Биеклек билгеләре; конструкцияләр материалы (стропилалар һәм агач бизәкләр); түбә капламы характеры (фальцевый тоташтырулы шома металл каплама); мич торбалары югалган.	 6 нчы әсем. Тикшеренү объекты. Соңгы катламлы ишегалды фасадының хәзерге хәле
6.	Фасадларның композициясе һәм архитектур-сәнгати бизәлеше, шул исәптән яктылык һәм ялган тәрәзә һәм ишек уемнарының, киң капкаларның, цоколь кисеменең, ризалитларның, квадрлы рустның, Җилпәзәле йозаклы йөзлекләрнең, турыпочмаклы киңлекләрнең, шәһәрчек поясның, сандрикларның һәм тәрәзә төбендәге киштәләрнең урнашуын, формасын һәм үлчәмен, күп ватыклы кат ара янгын каланчасының 1 нче ярусы пояслары һәм түбә кәрнизе, уртада ярымтүгәрәк вставкалы тумбаларда парапет стеналы Аттика һәм тимпандагы люкарн тәрәзәсе, крепостной архитектурасына хас булган янгын каланчасының 2 нче ярусы төп өслегенә карата калынаю, ярусның кырыйлары киселгән, күзәтү мәйданчыгының металл киртәсе.	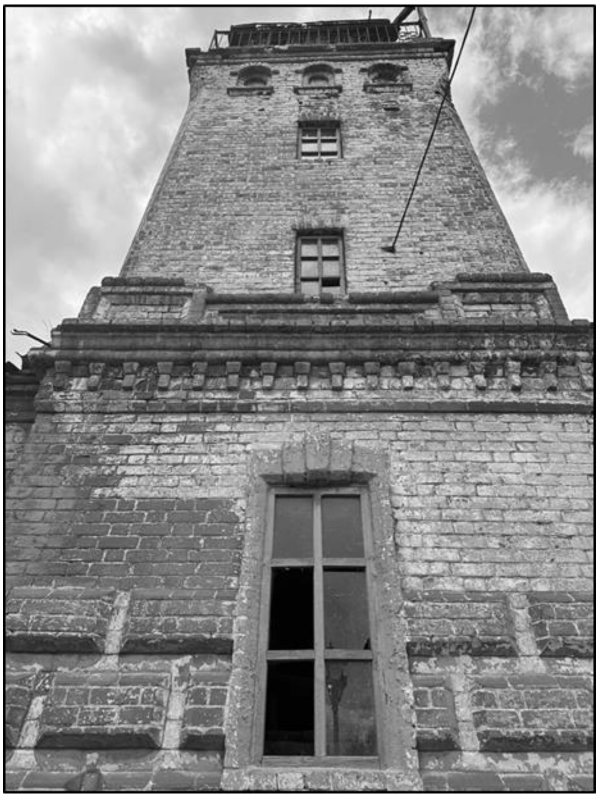 7нче рәсем. Тикшеренү объекты. Фасады Габишев урамы ягыннан. Кирпеч янгын каланчасы. Цоколь кисеме, квадрлы руст, шәһәрчәле пояс, турыпочмаклы киңлекләр

		 8 нче рәсем. Габишев урамы ягыннан фасад фрагменты
7.	. Фасад өслегенең бизәлеше: җөйләр чигелгән йөз кирпеч өеме, квадрлы руст; колористик чишелеш: балчык кирпечнең табигый төсе.	 9 нч рәсем. Тикшеренү объекты фасады фрагменты 10 нчы рәсем. Тикшеренү объекты фасады фрагменты

8.	Сүтелгән капка уемнарын тотыру: балта остасы (тактадан), янәшәдәге элементлар (металл элмәкләр һәм терәкләр (йодрыклар)); тәрәзә уемнарын тотыру: күп өлешле, балта остасы.	11 нче рәсем. Төп фасад Ленин урамы ягыннан. Тәрәзә уемын балта остасы белән тотыру, йозак ташы белән йөзлек, рустовка һәм шәһәрчә пояс
9.	Һәйкәлнең конструктив схемасы: ком-известь эремәсендә Таштан Һәм лекал балчык кирпечтән тотып торучы кирпеч диварлы каркассыз; буй һәм аркылы тотып торучы диварларның урнашуы һәм әзерләү материалының тибы(кирпечтән салу); түшәмәләр: яссы; перемычкалар тибы: клинчатый.	12 нче рәсем. Гомуми күренеш, күләм-киңлек композициясе

10.	Янгын каланчасы баскычы: материал (агач).	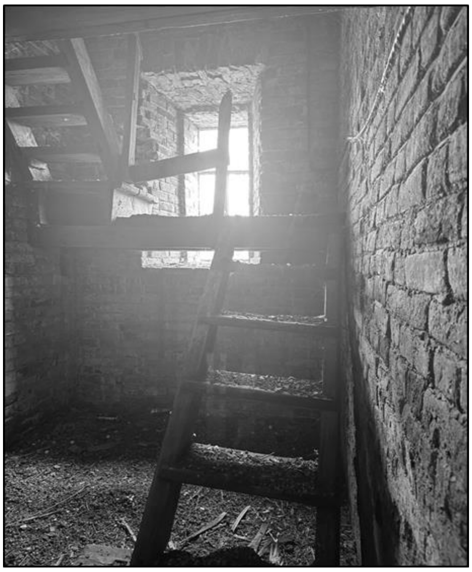 13 нче рәсем. Интерьерның хәзерге хәле. Янгын каланчасының катара агач баскычы
11.	Кирпечле рус мичләре: урын һәм материал.	14 нче рәсем. Интерьерның хәзерге хәле. Агач өрлекләр буенча япма. Кирпеч колонналар һәм кирпечле рус миче